

Briselē, 2018. gada 16. novembrī
(OR. en)

14253/18

**Starpiestāžu lieta:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 703
ANTIDISCRIM 28
MI 833
JAI 1129
FREMP 195**

ZIŅOJUMS

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja/Padome
Iepriekš. dok. Nr.:	12677/18
K-jas dok. Nr.:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Temats:	Priekšlikums – Padomes Direktīva par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas – progresa ziņojums

I. IEVADS

Komisija 2008. gada 2. jūlijā pieņēma priekšlikumu Padomes direktīvai, kuras mērķis ir paplašināt aizsardzību pret diskrimināciju reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ, attiecinot to arī uz jomām, kas nav saistītas ar nodarbinātību.

Papildinot šajā jomā spēkā esošos EK tiesību aktus ¹, ar ierosināto horizontālo vienlīdzīgas attieksmes direktīvu, tiktu aizliegta diskriminācija minēto iemeslu dēļ šādās jomās: sociālā aizsardzība, tostarp sociālais nodrošinājums un veselības aprūpe, izglītība un piekļuve precēm un pakalpojumiem, tostarp mājokļiem.

¹ Konkrēti, Padomes Direktīva 2000/43/EK, 2000/78/EK un 2004/113/EK.

Vairākums delegāciju principā pauda gandarījumu par priekšlikumu; daudzas delegācijas apstiprināja, ka priekšlikuma mērķis ir papildināt spēkā esošo tiesisko regulējumu, ar horizontālu pieeju pievēršoties visiem četriem diskriminācijas veidiem.

Lielākā daļa delegāciju apstiprināja, ka ir svarīgi veicināt vienlīdzīgu attieksmi kā kopēju sociālo vērtību Eiropas Savienībā. Konkrēti, vairākas delegācijas uzsvēra priekšlikuma nozīmīgumu saistībā ar ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām (*UNCRPD*) īstenošanu. Tomēr dažas delegācijas labprātāk vēlētos vērienīgākus noteikumus attiecībā uz invaliditāti.

Uzsverot, cik svarīgi ir cīnīties pret diskrimināciju, dažas delegācijas iepriekš tomēr ir apšaubījušas vajadzību pēc Komisijas priekšlikuma, par kuru tās pauda uzskatu, ka ar to dažos jautājumos tiek ierobežota valstu kompetence un ka tas ir pretrunā subsidiaritātes un proporcionalitātes principam. Dažas delegācijas joprojām apšaubā sociālās aizsardzības un izglītības iekļaušanu darbības jomā.

Dažas delegācijas arī lūdza paskaidrojumus un pauda bažas, jo īpaši par juridiskās noteiktības trūkumu, kompetenču sadalījumu un priekšlikuma praktisko, finansiālo un tiesisko ietekmi.

Divas delegācijas uztur spēkā vispārēju atrunu par priekšlikumu kā tādu.

Šobrīd visas delegācijas uztur spēkā izpētes atrunas par tekstu.

CZ, DK, MT un UK uztur spēkā parlamentāras izpētes atrunas. Komisija šajā posmā ir apstiprinājusi savu sākotnējo priekšlikumu un uztur spēkā izpētes atrunu par jebkādiem tā grozījumiem.

Eiropas Parlaments atzinumu pieņēma 2009. gada 2. oktobrī ² apspriežu procedūrā. Pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā 2009. gada 1. decembrī uz priekšlikumu tagad attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību 19. pants; tādējādi ir nepieciešama Padomes vienprātība pēc tam, kad ir saņemta Eiropas Parlamenta *piekrišana*.

² Skatīt dok. A6-0149/2009. Pašreizējais Parlamenta sasaukums par referenti iecēla *Ulrike Lunacek* (AT/*LIBE*/Zaļo un Eiropas Brīvās apvienības grupa).

II. PADOMES DARBS AUSTRIJAS PREZIDENTŪRAS LAIKĀ

Sociālu jautājumu darba grupa turpināja izskatīt priekšlikumu ³, balstoties uz prezidentvalsts formulētajiem ierosinājumiem ⁴, kuros uzmanība ir pievērsta vairākiem jautājumiem, tostarp multiplā diskriminācija, noteikumi par invaliditāti, diskriminācija pieņemuma dēļ un sankcijas. Delegācijas tika arī aicinātas norādīt, vai ir kādas zemsvītras piezīmes, ko varētu svītrot konsolidētajā tekstā ar norādēm.

a) Multiplā diskriminācija (2. panta 2. punkts un 2. panta 3.-a punkts un 12. un 12.ab apsvērums)

Direktīvas projektā ir noteikumi par multiplo diskrimināciju, kas rodas tad, kad kādā situācijā diskriminācija nebūtu pat radusies, ja tās iemesli tiktu aplūkoti atsevišķi. Tomēr prezidentvalsts ierosināja no noteikumiem svītrot tos diskriminācijas iemeslus, uz kuriem attiecas citas direktīvas (dzimumdiskriminācija un diskriminācija rases vai etniskās izcelsmes dēļ ⁵) tā, lai šī direktīva aptvertu tikai multiplo diskrimināciju tās darbības jomā minēto iemeslu dēļ. Dažas delegācijas puda nožēlu par to, ka multiplās diskriminācijas koncepcija tiek sašaurināta. Citas atkārtoti izteica savas šaubas par multiplās diskriminācijas jēdziena iekļaušanu tekstā. Tomēr darba grupa kopumā piekrita multiplo diskrimināciju iekļaut tekstā, pamatojoties uz prezidentvalsts ierosinājumu.

b) Noteikumi par invaliditāti

Prezidentvalsts precizēja noteikumus par invaliditāti; darba grupa kopumā atbalstīja ierosinātās izmaiņas. Tomēr vēl ir jāizskata vairāki aspekti.

i) Samērīgas atšķirības attieksmē invaliditātes iemeslu dēļ (2. panta 7. punkta b) apakšpunkts un 15.a apsvērums)

³ Sanāksmes notika 25. jūlijā un 1. oktobrī.

⁴ Dok. 10530/18 un dok. 12077/18.

⁵ Minētie iemesli ir atzīti Direktīvā 2004/113/EK un Direktīvā 2000/43/EK.

Prezidentvalsts centās precizēt to, kādā mērā izņēmums pieļauj samērīgas atšķirības attieksmē invaliditātes iemeslu dēļ, nošķirot jēdzienus *invaliditāte* un *veselības stāvoklis*.

Dažas delegācijas nevarēja pieņemt ierosināto formulējumu un priekšroku deva teksta iepriekšējā versijā lietotajam formulējumam tādēļ, ka "invaliditāte" un "veselības stāvoklis" būtu jāskata kā atsevišķi kritēriji, nevis jāsauc kopā.

ii) Saprātīgi pielāgojumi (4.a pants un 20.ab apsvērums)

Prezidentvalsts centās precizēt "saprātīgu pielāgojumu" jēdzienu attiecībā uz ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (*UNCRPD*).

Viena no delegācijām uzskatīja, ka "saprātīgu pielāgojumu" koncepcijas iekļaušana tekstā rada juridisku nenoteiktību, jo tā nav definēta, un labprāt šo terminu svītrotu pilnībā.

iii) Pieejamība un saprātīgi pielāgojumi (4.b pants un 19.b apsvērums)

Prezidentvalsts centās precizēt tekstu, to papildinot ar piemēriem, kuros uzskatāmi tiek attēloti kritēriji, kā vērtēt *nesamērīga sloga* koncepciju. Vairākas delegācijas uzskatīja, ka teksts vēl ir jāprecizē un jāturpina darbs pie tā. Vairākas delegācijas izteica šaubas par to, vai būtu jāiekļauj plašs izņēmumu saraksts, savukārt citas uzskatīja, ka dotajiem piemēriem labāka vieta būtu apsvērumos. Citas arī ierosināja formulējumu saskaņot ar attiecīgajiem noteikumiem Eiropas Pieejamības aktā ⁶.

iv) Apsvērumi

Prezidentvalsts ierosināja arī pārskatīt vairākus apsvērumus, īpaši attiecībā uz teksta saskaņošanu ar *UNCRPD*.

⁶ Iestāžu dokuments 2015/0278(COD).

c) **Diskriminācija pieņēmuma dēļ (12. apsvērums)**

Prezidentvalsts tekstu ir papildinājusi ar apsvērumu, kurā ir skaidrota diskriminācija pieņēmuma dēļ, – tāda, "kura rodas, kad pret personu attiecas nelabvēlīgāk vai to aizskar reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ, kura personai tiek piedēvēta", neatkarīgi no tā, vai pieņēmums par attiecīgo personu ir pareizs. Viena no delegācijām uzskatīja, ka šo lietu labāk vajadzētu atstāt tiesu ziņā un nevajadzētu iekļaut direktīvā.

d) **Sankcijas (14. pants un 29. apsvērums)**

Prezidentvalsts terminu "sankcijas (*sanctions*)" ir aizstājusi ar terminu "sankcijas (*penalties*)" saskaņā ar iedibināto izstrādes praksi.

Sīkāka informācija par delegāciju nostājām ir iekļauta dokumentos 11105/18⁷ un 12677/18.

III. NOBEIGUMS

Austrijas prezidentūras laikā par apspriestajiem jautājumiem tika panākts jūtams progress. Neraugoties uz plašo atbalstu, kas tika pausts ierosinātās direktīvas mērķiem, būs vajadzīgs tehnisks darbs un plašas turpmākās politiskās diskusijas, pirms Padomē var tikt panākta vajadzīgā vienprātība.

⁷ Sk. arī dok. 12955/18 un 12956/18 (drīz tiks izplatīts).